

Innledning

SpareBank 1 SMN skal stimulere til en bærekraftig utvikling av regionen vår. Det er forankret som en strategisk prioritering og er en integrert del av konsernstrategien for inneværende periode. Konsernets bærekraftstrategi skal muliggjøre våre finansielle mål og skape verdier for kunder, eiere og ansatte gjennom å være en:

- Pådriver for grønn omstilling
- Partner for inkluderende samfunnsutvikling
- Veiviser for ansvarlig forretningskultur

Den strategiske målsettingen for vår klimaomstilling er å redusere 90-95% av konsernets totale klimagassutslipp («netto null utslipp») innen 2050. En sentral milepæl i dette arbeidet er å redusere utslippene med 50-55% innen 2030. Som en naturlig oppfølging av den ambisiøse målsettingen om netto null utslipp, har vi i 2023 forpliktet oss til Science Based Targets initiative (SBTi). Informasjon om hva vår forpliktelse innebærer for SpareBank 1 SMN er nærmere forklart i kapittelet "Redusere karbonavtrykk i utlånsporteføljer".

Bærekraft er integrert i samtlige forretningsområder og støttefunksjoner i konsernet, herunder daglig drift, kundetilbud og disponering av samfunnsutbytte. Vi ser på bærekraft både som en finansiell risiko og en forretningsmulighet. Medlemmer av konsernledelsen har ansvar for å nå strategiske mål for bærekraft i forretningsområdene de har ansvaret for. Arbeidet med konsernets bærekraftsarbeid forankres regelmessig i bankens styre og i styrene i konsernets datterselskaper. Relevante styringsdokumenter er offentlig tilgjengelig i vårt Bærekraftsbibliotek på smn.no/bærekraft og finnes henvist til under hvert vesentlige tema i årsrapporten.

Det operasjonelle arbeidet med bærekraft er delt inn i tre områder:

- Daglig drift
- Kundetilbud
- Samfunnsutbytte

Vi gjennomfører en kontinuerlig interessentdialog med et stadig større nettverk av interessenter. Dette er et ledd i arbeidet med å sikre at vi har en helhetlig og langsiktig tilnærming til hvordan vi skal skape verdi for eiere av egenkapitalbevis, kunder, ansatte og samfunnet. En oppsummering av de mest vesentlige interessentene vises nedenfor. Mer informasjon finnes i dokumentet Interessentdialog i bærekraftsbiblioteket på smn.no/bærekraft.

Figur 5: Oversikt over interessentene til SpareBank 1 SMN

Dialogen med interessentene gjøres gjennom dybdeintervjuer, digitale spørreundersøkelser og direkte dialog. Vi vektlegger også informasjon fra annen samhandling med interessenter, for eksempel generalforsamlinger, kundeundersøkelser og møter, deltakelse i komitéer og initiativer som tar sikte på å løse et bredt spekter av samfunnsspørsmål.

I tillegg til den kontinuerlige interessentdialogen gjennomfører vi en dobbel vesentlighetsanalyse som oppdateres hvert andre år, hvor vi kartlegger både miljø-, samfunnsmessig- og finansiell vesentlighet. Våre rammebetingelser endrer seg i takt med samfunnsutviklingen, og vesentlighetsanalysen, og dens prosess, bidrar til at vi oppnår samsvar mellom virksomhetens mål og satsingsområder, og interessentenes forventninger til oss.

Konsernets doble vesentlighetsanalyse er et fundament både for realisering av konsernets finansielle mål og bærekraftsmål. I tillegg skaper analysen grunnlaget for vår etterlevelse av eksisterende og nye regulatoriske krav. Analysen identifiserer de vesentligste temaene i vår påvirkning på miljø og samfunn, og omgivelsenes finansielle påvirkning på SpareBank 1 SMN. I tillegg hjelper den oss å identifisere hvilke av FNs bærekraftsmål vi har størst påvirkning på.

Våre analyser er offentlig tilgjengelig i Bærekraftsbiblioteket og figur 4 viser metodikken for utarbeidelse av vår doble vesentlighetsanalyse.

Figur 6: Dobbel-vesentlighetsanalyse

Våre forpliktelser

Vi støtter følgende nasjonale og internasjonale avtaler i arbeidet med å integrere bærekraft i vår forretning:

- FNs bærekraftsmål
- Paris-avtalen
- ILO-konvensjon 100 og 111
- FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter
- Arbeidsmiljøloven
- Ligestillings- og diskrimineringsloven

Vi har signert og/eller støtter følgende prinsipper og standarder:

- FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift (UNEPFI)
- UN Global Compact (UNGC Norway)
- Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)
- Task Force on Climate Related Financial Disclosure (TCFD)
- Global Reporting Initiative (GRI)
- Science Based Targets initiative (SBTi)
- Miljøfyrtårnstiftelsen
- Grønnvaskingsplakaten

Se vedlagte oversikt over SpareBank 1 SMN sine medlemskap i bransje-, lobby- og andre norske og internasjonale organisasjoner.

Våre fokusområder

Den siste oppdateringen av vår doble vesentlighetsanalyse som ble gjennomført høsten 2022, viste at mange av forventningene fra analysen i 2020 fortsatt stod ved lag, samtidig som noen nye temaer ble aktualisert. Med utgangspunkt i denne analysen identifiserte vi fire fokusområder med tilhørende vesentlige tema:

- Ansvarlige utlån og investeringer
- Rådgiving og kundetilbud
- Bærekraftig omstilling av Midt-Norge
- Bærekraftig omstilling i SpareBank 1 SMN

Disse fokusområdene danner grunnlaget for våre nøkkeltall som fungerer som drivere for vår omstilling. Måloppnåelse og status knyttet til disse nøkkeltallene rapporteres til konsernledelse og bankens styre på kvartalsvis basis.

Vi har i år arbeidet målrettet for å komplettere nøkkeltallstabellen. Komplettering av nøkkeltallene har krevd nye verktøy, datapunkter og arbeidsprosesser, men arbeidet har tatt noe lengre tid enn først antatt. Oversikten under oppsummerer status for nøkkeltallene for hvert fokusområde med tilhørende vesentlige temaer.

Ansvarlige utlån og investeringer	Mål 2023	Resultater 2023	Mål 2024
Tap som følge av svindel ¹⁰⁾	< 10.000.000 NOK	15.660.000 NOK	< 22.500.000 NOK
Andel ledere og ansatte som har fullført e-læringskurs i hvitvasking og terrorfinansiering	100 %	97 %	100 %
Utlånsvolum næringsliv med ESG-score	75 %	87 %	90 %
Utlånsvolum privatmarked med ESG score ¹⁾	20 %	0 %	20 %
Andel utlån som oppfyller kravene til grønne obligasjoner	Under arbeid	19,1 % ²⁾	Under arbeid ³⁾
Totalt klimagassutslipp fra utlånsporteføljer	1.000 (1000 tCO ₂ e)	1.034 (1000 tCO ₂ e)	SBT ⁴⁾
Andel boliger i utlånsporteføljen med energimerke	90 %	42 %	70 %
Andel næringsseiendommer i utlånsporteføljen (>1.000m ²) med energimerke	75 %	21 %	90 % av nye innvilgelser
Rådgiving og kundetilbud			
Salgsvolum produkter og tjenester med miljømessig fordel ⁵⁾	2.000.000.000 NOK	2.516.000.000 NOK	3.000.000.000 NOK
Salgsvolum produkter og tjenester med samfunnmessig fordel ⁶⁾		0	
Kategoriscore bærekraft i Winningtemp ⁷⁾	7,4	7,3	8
Andel ledere og ansatte i konsernet som har gjennomført e-læringskurs i etikk	100 %	94 %	100 %
Antall dokumenterte klager for brudd på personvern eller tap av kundedata	0	12	0
Bærekraftig omstilling av Midt-Norge			
Antall deltagere på møteplasser og nyskappingsaktiviteter	7.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter	5.790 deltagere 300 gründer- og ungdomsbedrifter	6.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter
Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram	50-100	270	500
Andel store næringslivskunder med kredittengasjement som har et klimaregnskap ⁸⁾	25 %	24 %	25 %
Bærekraftig omstilling i SpareBank 1 SMN			
Andel av konsernets vesentlige innkjøp (>100.000 kr) fra leverandører med klimaregnskap	50 %	68 %	80 %
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læring i informasjonssikkerhet	100 %	90 %	100 %
Kategoriscore mangfold, inkludering og likebehandling i Winningtemp ⁹⁾	I/A	I/A	I/A
Totalt klimagassutslipp i daglig drift	16,4 (1000 tCO ₂ e)	18,5 (1000 tCO ₂ e)	SBT ⁴⁾

- 1) Modellen for ESG-scoring i PM-porteføljen er foreløpig ikke utarbeidet i SpareBank 1 Alliansen
- 2) Basert på eksisterende rammeverk per januar 2024
- 3) Foreløpig er en offisiell definisjon av de 15 % mest energieffektive bygningene ikke tilgjengelig, hvor tilgang på sikre data er nødvendig for å sikre en robust tilnærming
- 4) Våre målsetninger knyttet til klimagassutslipp er f.o.m. 2023 under utarbeidelse ifbm. vår forpliktelse til SBTi
- 5) Produkter med miljømessig fordel er her definert som grønne produkter ihht. vårt produkthierarki. Dette avviker fra taksonomien. Se vår taksonomirapportering under fokusområdet "Ansvarlige utlån og investeringer".
- 6) Vårt kundetilbud er en funksjon av krav og føringer fra våre kommunekunder, og vi har ikke egne produkter med samfunnsmessig fordel per 2023
- 7) Vårt verktøy for medarbeideroppfølging
- 8) «Store næringslivskunder» er kunder som overskrider to av tre følgende kriterier: Omsetning > MNOK 400, balansesum > MNOK 200, antall ansatte > 250
- 9) Vi har revidert bærekraftsmodulen i Winningtemp, og dette nøkkeltallet inngår nå som en del av nøkkeltallet *Kategoriscore bærekraft i Winningtemp*
- 10) Tap som følge av svindel er her definert som utgifter som følge av svindel mot bankens kunder, erstattet av banken.

Tabell 1: Fokusområder med tilhørende nøkkeltall

Kommende lovkrav og regulering

Rapporteringskravene for finansielle foretak er sterkt tiltakende i årene som kommer, mye som følge av at finanssektoren har en viktig rolle i omstillingen til en lavutslippsøkonomi nasjonalt og internasjonalt. SpareBank 1 SMN har i 2023 tatt flere steg i arbeidet med å forberede oss på å ivareta de nye regulatoriske kravene etter hvert som de inntreffer. Vi har:

- Styrket og samlokalisert konsernets fagmiljø på bærekraft.
- Fremskyndet tidspunkt for oppdatering av konsernet doble vesentlighetsanalyse til første kvartal 2024.
- Utviklet første versjon av et konsernfelles rammeverk for rapportering og offentliggjøring av bærekraftsinformasjon.
- Revidert mandatet til konsernets ESG-komité, hvor kompetanseutvikling knyttet til rapportering og rammeverk er en av flere oppdateringer.
- Gjennomført diverse kurs i implementering av kommende rapporteringskrav og standarder.
- Orientert revisjonsutvalg og styret om utvidelse av ansvar og oppgaver som følge av nye krav til bærekraftsrapportering.

Bærekraftsdirektivet

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), også kjent som bærekraftsdirektivet på norsk, trådte i kraft i EU 1. januar 2023, og erstatter Non-Financial Reporting Directive (NFRD), også kjent som regnskapsdirektivet, med virkning fra 1. januar 2024. Verdipapirlovutvalget overleverte i mai sin utredning om gjennomføring av CSRD i norsk rett, og det er forventet at Norge vil følge samme tidsplan som EU. SpareBank 1 SMN vil bli rapporteringspliktige for rapporteringsåret 2024, med første rapportering i 2025.

CSRD operasjonaliseres gjennom et omfattende sett med rapporteringsstandarder kalt European Sustainability Reporting Standards (ESRS) som dekker vesentlige tema innenfor EUs Green Deal både på miljømessige-, sosiale-, og økonomiske forhold.

Som børsnotert kredittinstitusjon omfattes vi av den første «bølgen» av rapporteringsplikt for regnskapsåret 2024. Vi har iverksatt flere initiativer internt for å sørge for at vi er klare til å imøtekomme kravene når de trer i kraft i Norge.

Vi har i 2023 gjennomført et prosjekt for å kartlegge og forstå konsekvensene av kommende lovkrav og regulering. Arbeidsgruppen har bestått av fagpersoner fra bærekraftsavdelingen i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS, samt nøkkelpersoner fra blant annet risikostyring, konsernregnskapsavdelingen og avdeling for etterlevelse. Mandatet har vært å utarbeide et konsernfelles rammeverk for rapportering og offentliggjøring av bærekraftsinformasjon.

Som en del av SpareBank 1-alliansen har vi også tett dialog med andre alliansebanker for å identifisere felles databehov, vurdere felles initiativer og skape en felles forståelse av hvordan regelverket treffer oss som sparebanker. Det er allerede igangsatt flere initiativer knyttet til å forstå ESRS og databehovene ESRS medfører.

De omfattende rapporteringskravene som følger av CSRD har introdusert et behov for ytterligere omorganisering og fordeling av rapporteringsansvaret på bærekraft innad i SpareBank 1 SMN-konsernet. For oss har den operasjonelle delen av bærekraft alltid vært sterkt forankret i de ulike fag- og forretningsområdene i konsernet, men rapportering og strukturering har tilhørt ansvarsområdet til Konsernfinans og Eierstyring.

Vi har en ambisjon om å benytte kravene i CSRD til å ruste våre strukturer, våre ansatte og vår forretningsmodell i en retning som fremmer langsiktig bærekraftig verdiskapning. De brede, komplekse, og til dels omveltende kravene i CSRD gjør at vi øyner både en mulighet, men også en nødvendighet, i å involvere konsernets fag- og forretningsområder ytterligere i rapporteringen. I løpet av 2024 vil vi i større grad involvere nøkkelpersoner i fag- og forretningsområder som bidragsytere i utarbeidelsen og oppdateringen av retningslinjer, handlingsplaner, nøkkeltall og målsetninger.

Konsernfinans og Eierstyring vil fortsatt ha det overordnede fagansvaret for forståelse og implementering av regelverket, samt potensielle endringer og oppdateringer, hvor nøkkelpersonene i fag- og forretningsområdene vil ha spesifikke oppgaver knyttet til ulike vesentlige tema. Vi mener at en slik organisering gjør at konsernet stiller sterkere i møte med kommende lovkrav og reguleringer.

Oppdatering av SpareBank 1 SMNs dobbelt vesentlighetsanalyse

Vi har siden 2020, med to-årig intervall for oppdatering, utarbeidet en vesentlighetsanalyse for konsernet. Oppdateringen er med på å sikre at vi alltid hensyntar endringer i våre interessenters perspektiv og preferanser. I 2020 utarbeidet vi en enkel vesentlighetsanalyse med fokus på påvirkningsvesentlighet; hvordan SpareBank 1 SMN påvirker klima, miljø og mennesker.

I oppdateringen av vesentlighetsanalysen høsten 2022 valgte vi å utvide perspektivet vårt med å ta inn finansiell vesentlighet som en dimensjon i vår vesentlighetsanalyse. Dette resulterte i en dobbel vesentlighetsanalyse som danner grunnlaget for innholdet og strukturen i vår rapportering for 2022. Denne strukturen videreføres i 2023.

For første gang vil nå en dobbel vesentlighetsanalyse bli lovpålagt gjennom innføringen av Bærekraftsdirektivet (CSRD) i norsk rett. Den doble vesentlighetsanalysen danner fundamentet for vår rapportering i tråd med ESRS, og prosessen, samt resultatet, er viktig for vårt fokus i årene som kommer, både i rapportering og virksomhetsstyring. Vi har foretatt en preliminær kartlegging av vår nåværende doble

vesentlighetsanalyse mot tematikk og emner i ESRS, nettopp for å se hvilke vesentlige tema som mest sannsynlig vil være gjeldende for oss å rapportere på når CSRD trer i kraft.

Vi har som ambisjon å oppdatere konsernets doble vesentlighetsanalyse tidlig i 2024, og med erfaringer og kompetanse fra prosessen høsten 2022, føler vi oss godt rustet til å utarbeide en dobbel vesentlighetsanalyse i tråd med de nye kravene i ESRS. Vi fremskynder dette arbeidet i 2024 for å sikre at retningslinjer, handlingsplaner, nøkkeltall og målsettinger er i tråd med kravene i ESRS.

Taksonomi

Taksonomien trådte i kraft i Norge 1. januar 2023 med første rapportering i 2024 (for rapporteringsåret 2023). Som kredittinstitusjon spiller vi en viktig rolle i allokering av kapital til bærekraftige økonomiske aktiviteter, og blir som resultat av dette omfattet av første rapporteringsbølge på taksonomien i Norge.

Taksonomien er EUs klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter, og angir kriterier for hvilke økonomiske aktiviteter som er å anse bærekraftige og ikke. Taksonomien består av seks miljømål, hvor de to første miljømålene (klimaendringer og klimatilpasning) er gjeldende for rapportering i 2023. De fire gjenværende miljømålene er ikke forventet å bli innlemmet i EØS-avtalen før årsslutt, og vil først bli rapporteringspliktig for rapporteringsåret 2024.

Øvrig arbeid med taksonomien, herunder metodikk, beregninger, forutsetninger, utfordringer og muligheter finnes nærmere beskrevet i fokusområdet Ansvarlige utlån og investeringer.